

Rezultatele săpăturilor arheologice de la Nuntași

Cercetările arheologice din satul Nuntași, com. Istria, jud. Constanța, au fost inițiate în urma unei perieghize, efectuate în anul 1978, pe cîmpul din fața clădirilor administrative ale C.A.P.-ului. Ea a avut ca rezultat recoltarea unui bogat material ceramic, grecesc și indigen.

Ghidîndu-ne după densitatea ceramicii găsite la suprafață, precum și după aspectul terenului, care, pe locul presupusei așezări, se ridică puțin deasupra nivelului cîmpiei înconjurătoare, ne-am hotărît să facem un sondaj de control, perpendicular pe ceea ce ni se părea a fi marginea sa de est.

Săpătura, cu lungime de 24 m și o lățime de 1 m, ne-a condus la următoarele rezultate:

1. Am stabilit cu certitudine că ne aflăm, într-adevăr, pe marginea de est a unei așezări deschise, nefortificate.

2. Începuturile ei, judecînd după ceramica descoperită, se pot plasa la mijlocul secolului al VI-lea î.e.n., poate chiar în al doilea sfert al acestui secol. Cel mai vechi material, descoperit în condiții stratigrafice, este reprezentat de cîteva fragmente de cupe grecești, orientale, care se încadrează în acest interval de timp. Ceramica indigenă, care o însoțește pe cea grecească, aparține Hallstattului D.

În sondajul pe care l-am efectuat nu am găsit urmele unei așezări autohtone precedente.

3. Stratul arhaic este foarte gros, atîngînd în unele locuri 1,50 m, ceea ce demonstrează o viață intensă în această epocă. În cuprinsul lui, am putut sesiza mai multe nivele, toate distruse prin incendiu. Remarcăm, în special, colțul podelei unei locuințe de suprafață, foarte frumos lucrată, care ne amintește de unele locuințe arhaice descoperite la Histria.

4. Stratul arhaic este suprapus de un nivel din secolul al V-lea î.e.n., care nu este prea

bogat în material ceramic (cîteva fragmente de cupe și boluri cu firnis negru, ceramică cenușie de uz curent), urmat de unul aparținînd secolului al IV-lea î.e.n. Acest nivel este reprezentat de o stradă cu bordură (în partea sa de răsărit), avînd o lățime de 8 m. Foarte asemănătoare cu cele descoperite la Histria pe platoul de vest al cetății, construită din pămînt bătut cu pietre mărunte, ea pare să delimiteze așezarea în această perioadă, înconjurînd-o. Este vorba desigur de o ipoteză, pe care o vom verifica atît pe fotografiile aeriene ale zonei, cît și prin efectuarea unor sondaje de control pe presupusul său traseu.

Tot unui nivel din secolul al IV-lea î.e.n. îi aparțin și două ziduri, care s-au păstrat la ultimul rînd de pietre din fundație. Ele sînt orientate nord-sud, deci perpendicular pe săpătura noastră.

5. Sfirșitul așezării nu poate fi stabilit cu precizie. Judecînd după materialul descoperit, el s-ar putea plasa la începutul epocii elenistice. Cu siguranță că cercetările viitoare ne vor aduce mai multe precizări în acest sens.

După această înșiruire de informații, întrebarea firească care se pune este desigur — cui a aparținut această așezare, care este apartenența sa etnică?

În stadiul actual al cercetării nu putem încă da răspunsuri precise, dar putem formula ipoteze.

Judecînd atît după aspectul locuirii, cît și după faptul că materialul grecesc este preponderent, credem că se poate avansa ipoteza existenței unui nucleu grecesc, stabilit în mediul autohton. Deși nu-i cunoaștem statutul juridic, sperăm să nu greșim prea mult, presupunînd că această așezare era dependentă, într-un fel sau altul, de Histria, fiind întemeiată de grecii veniți de acolo.

Înainte de a încheia, am vrea să menționăm identificarea pe teritoriul satului Nuntași a unei alte așezări greco-indigene, care se află la o distanță de aproximativ 2 km spre est, față de cea care a făcut obiectul prezentului raport. Materialul adunat de la suprafața terenului, în majoritate grecesc, se încadrează în timp între secolul al IV-lea î.e.n. și secolul I e.n.

Care este oare legătura dintre cele două așezări, atât de apropiate una de alta? Secolul al IV-lea î.e.n. pare să le unească, sfârșitul uneia coincidând cu începutul celeilalte.

LE CHANTIER ARCHÉOLOGIQUE DE NUNTAȘI

RÉSUMÉ

Les recherches archéologiques effectuées dans le village Nuntași, commune Istria, département de Constantza, pendant la campagne de 1979, ont eu comme résultat la découverte d'un site grecque-indigène fondé probablement par les histriens au milieu du VI-ème siècle av.n.é.

On a pu identifier plusieurs niveaux d'habitation des VI-ème, V-ème, IV-ème siècle av.n.é. Dans le stade actuel des recherches nous estimons que le site a été abandonné au commencement de l'époque hellénistique.